

Stress

Slingenberg en De Haan onderzoeken namens **De Nederlandsche Bank** welke variabelen financiële stress kunnen voorspellen. Ze ontwikkelen hiertoe een *Financial Stress Index* welke de huidige staat van stress in het internationale financiële systeem meet en samenvat in een enkel getal. Om hun stressindex bruikbaar te maken in een internationale context gebruiken de onderzoekers indicatoren die gedurende een lange periode voor veel landen met grote regelmaat openbaar worden gemaakt en onderling vergelijkbaar zijn. Enkel de groei van kredietverlening heeft een voorspellende kracht voor de meeste landen. Verschillende andere variabelen hebben voorspellende kracht voor sommige landen, maar niet voor andere.

Slingenberg, J.W. en J. de Haan (2011) Forecasting financial stress. DNB Working Paper, 292.

Woning

Roon *et al.* onderzoeken voor **Netspar** de mogelijke rol van de eigen woning als financieringsbron voor het pensioen. Hiertoe concluderen ze allereerst dat het voor huishoudens optimaal is om een aanzienlijk deel van hun vermogen in de eigen woning te steken. Dit ondanks de risico's met betrekking tot de huizenmarkt en de lage liquiditeit van het vermogen dat is geïnvesteerd in de eigen woning. Uitgaande van deze verklaring voor het investeren in de eigen woning stellen de onderzoekers dat de in Amerika ontwikkelde omgekeerde hypotheek voor Nederlandse woningbezitters een interessante optie is om het pensioen aan te vullen met het vermogen uit de eigen woning.

Roon, F. de, P. Eichholtz en K. Koedijk (2011) Housing with a silver lining. Netspar Discussion Papers, 2011(042).

Euro

Voor de **Europese Centrale Bank** onderzoeken Ioannou en Stracca of het Stabiliteits- en Groeipact en de Lissabon Strategie van invloed zijn geweest op de macro-economische prestaties van de eurolanden. Hiertoe analyseren ze middels een verschil-in-verschillen analyse 36 landen over de periode 1980–2010. De onderzoekers concluderen dat het Stabiliteits- en Groeipact geen algemeen effect heeft gehad op balansposities van de EU-landen. De Lissabon Strategie heeft geen impact gehad op de reële groei van het bnp per hoofd van de bevolking, de werkgelegeningsgroei en de groei van de arbeidsproductiviteit.

Ioannou, D. en L. Stracca (2011) Have euro area and EU economic governance worked? Just the facts. ECB Working Paper Series, 1344.

Onderwijs

Abramitzky en Lavy onderzoeken voor het **National Bureau of Economic Research** het effect van het rendement van onderwijs op de individuele investering in onderwijs. De onderzoekers gebruiken een dataset gebaseerd op de kibboetsen in Israël. Een overstap van het principe dat alles samen wordt gedeeld naar een op productiviteit gebaseerd loon voor werknemers leidde voor deze kibboetsen tot een sterke stijging van het rendement van onderwijs voor de individuele werknemer. Middels een verschil-in-verschillen analyse tonen de onderzoekers aan dat studenten in de kibboetsen die de hervorming doorvoerden meer investeerden in hun eigen opleiding. Het effect is groter voor mannen dan voor vrouwen, en met name de kinderen van ouders met een lage opleiding investeren meer in onderwijs.

Abramitzky, R. en V. Lavy (2011) How responsive is investment in schooling to changes in returns? Evidence from an unusual pay reform in Israel's kibbutzim. NBER Working Paper, 17093.

Investerings

Voor **TILEC** onderzoeken Willems en Morbee de investeringen die door markttoetreders worden gedaan in productiecapaciteit. De onderzoekers concluderen dat, zelfs in een volledig vrije markt, de investeringen van markttoetreders niet in lijn zijn met het sociale optimum indien financiële markten niet in staat zijn volledige risicodeling tussen ondernemers te faciliteren. Toetreders investeren relatief te weinig in productiefactoren die het systeemrisico voor de sector zouden verlagen. Volgens de onderzoekers zijn hun bevindingen met name relevant voor sectoren als elektriciteits- en olieproductie, waarin de investeringskosten hoog zijn en bedrijven kunnen kiezen tussen verschillende technologieën en locaties met verschillende risicoprofielen.

Willems, B. en J. Morbee (2011) Risk spillovers and hedging: why do firms invest too much in systemic risk? TILEC Discussion Papers, 029.

Steden

Vermeer en Vermeulen onderzoeken voor het **CPB** of overheidsbemoeienis met binnenstedelijke transformatie te rechtvaardigen is door het bestaan van externe effecten. Hiertoe analyseren ze de externe baten van binnenstedelijke transformatie middels een stedelijk algemeen evenwichtsmodel. Het onderzoek spitst zich toe op de baten van het wegvallen van de overlast van een verouderd industrieterrein, van het benutten van agglomeratievoordelen en van het behoud van open ruimte aan de stadsrand. De onderzoekers concluderen dat de maatschappelijke baten van agglomeratievoordelen en het wegvallen van de overlast van een verouderd industrieterrein significant hoger uit kunnen vallen dan de private baten zoals deze in de grondprijs tot uitdrukking komen.

Vermeer, N. en W. Vermeulen (2011) External effects of brownfield redevelopment: an applied urban general equilibrium analysis. CPB Discussion Paper, 178.

Innovatie

Bartelsman *et al.* onderzoeken voor de **Nederlandse Bank** de relatie tussen werknemersbescherming en innovatie. Hiertoe ontwikkelen de onderzoekers een matchingmodel waarbinnen bedrijven een keuze moeten maken over het gebruiken van een veilige of een risicovolle technologie. De onderzoekers tonen aan dat de mate waarin een land kan profiteren van de ontwikkeling van nieuwe, risicovolle technologieën afhankelijk is van de kosten van ontslag en faillissement. In de Verenigde Staten bedragen deze kosten ongeveer een maand productie. In Europa bedragen ze ongeveer zeven maanden productie. De onderzoekers concluderen dat dit in Europa leidt tot een tien procent lagere nationale productiviteit.

Bartelsman, E.J., P.A. Gautier en J. de Wind (2011) *Employment protection, technology choice, and worker allocation*. DNB Working Paper, 295.

Mededinging

Baarsma onderzoekt namens **SEO Economisch Onderzoek** het huidige mededingingsrecht en concludeert dat het herschreven zou moeten worden vanuit een economisch perspectief. De onderzoeker beargumenteert dat het economisch doel van het mededingingsrecht is om de welvaart van consumenten te beschermen terwijl het juridisch doel ervan is om competitie te bevorderen. Zij geeft twee argumenten waarom deze twee facetten niet altijd in elkaars verlengde liggen. Ten eerste is het vanuit een juridisch oogpunt onmogelijk om alle voor- en nadelen van een fusie te beschouwen. Ten tweede heeft jurisprudentie geleid tot het gebruik van checklists, wat volgens de onderzoekster soms ingaat tegen het gezond verstand met betrekking tot beoordeling van effecten op welvaart.

Baarsma, B. (2011) *Rewriting Competition Law from an economic perspective*. SEO Discussion Paper, 65.

Risico

Gorter en Bikker onderzoeken namens het **Tjalling C. Koopmans Research Institute** de investeringsrisico's die Nederlandse pensioenfondsen en verzekeraars nemen. Over de periode 1995–2009 analyseren de onderzoekers twee maatstaven voor risico, te weten de allocatie van aandelen in de totale investeringsportfolio en de mate waarin de instituten aan *feedback trading* doen. De onderzoekers concluderen dat pensioenfondsen aanzienlijk meer risico nemen dan verzekeraars en verklaren dit gegeven door het gegeven dat de gedaalde dekkingsgraden voor verzekeraars een risico op faillissement met zich meebrengen terwijl pensioenfondsen in principe niet om kunnen vallen.

Gorter, J. en J. Bikker (2011) *Investment risk taking by institutional investors*. Tjalling C. Koopmans Research Institute Discussion Paper Series, 11(11).

Energie

Kelly onderzoekt voor de **Universiteit van Cambridge** of energiezuinige huizen ook daadwerkelijk minder energie consumeren. De onderzoeker gebruikt een structureel evenwichtsmodel om de verklarende variabelen voor huishoudelijk energieverbruik te onderzoeken. Het voordeel van deze methode is dat ook de onderlinge verbanden tussen de verklarende variabelen worden meegenomen in het onderzoek. Zich baserend op gegevens uit de English House Condition Survey concludeert de onderzoeker dat huizen die veel energie verbruiken meestal al zeer energie-efficiënt zijn. Hierdoor zal beleid gericht op additionele besparingen op energieverbruik van woningen middels verhoging van de energie-efficiëntie waarschijnlijk zeer beperkt effect hebben.

Kelly, S. (2011) *Do homes that are more energy efficient consume less energy? A structural equation model of the English residential sector*. Cambridge Working Papers in Economics, 1139.

Besloten

Voor het **Tinbergen Instituut** constateren Opschoor *et al.* dat besloten informatie meer invloed heeft op volatiliteit op financiële markten dan openbare informatie. Uit een analyse van futureprijzen van Amerikaanse dertigjaars-schatkistpapieren blijkt dat het effect van een schok in een orderstroom die niet openbaar bekend is, vier maal groter is dan het effect van een onverwacht publiek nieuwsfeit. Het effect van een schok in de orderstroom is bovendien sterker naarmate de verwachtingen van analisten over macro-economische berichtgeving meer uiteenlopen. Ten slotte blijkt het effect van besloten informatie op volatiliteit groter bij neerwaartse dan bij opwaartse bewegingen op financiële markten.

Opschoor, A., M. van der Wel, D. van Dijk en N. Taylor (2011) *On the effects of private information on volatility*. Tinbergen Institute Discussion Paper, 2011(077).

Gezin

Fernandéz-Kranz en Rodríguez-Planas onderzoeken voor **IZA** de onbedoelde effecten van gezinsvriendelijke wetgeving in een gesegmenteerde arbeidsmarkt. Hiertoe analyseren de onderzoekers de effecten van een Spaanse wet die alle werknemers met kinderen onder de zeven jaar het recht toekent om parttime te werken. De onderzoekers concluderen dat de wetgeving zorgde voor een stijging van het aantal deeltijders onder moeders met een contract voor onbepaalde tijd, maar niet tot een stijging van deeltijdwerk onder vaders die hier recht op hebben of onder moeders met een contract voor bepaalde tijd. Hierdoor heeft de wetgeving geleid tot een onbedoelde daling van de kans op een contract voor onbepaalde tijd voor vrouwen in de leeftijd dat zij gemiddeld genomen kinderen krijgen.

Fernandéz-Kranz, D. en N. Rodríguez-Planas (2011) *Unintended effects of a family-friendly law in a segmented labor market*. IZA Discussion Paper, 5709.